

**Česká školní inspekce
Moravskoslezský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Č. j. ČŠIT-1009/11-T

Název právnické osoby vykonávající činnost školy/školského zařízení:	Základní škola, Hlučín, Gen. Svobody 8, příspěvková organizace
Sídlo:	Gen. Svobody 8/228, 748 01 Hlučín
IČ:	47813199
Identifikátor:	600026744
Právní forma:	příspěvková organizace
Zastoupená:	Mgr. Marcelou Vyhlídalovou, ředitelkou
Zřizovatel:	Moravskoslezský kraj, ul. 28. října 117, 702 18 Ostrava
Místo inspekční činnosti:	Základní škola, Gen. Svobody 8/228, 748 01 Hlučín
Termín inspekční činnosti:	23. – 25. květen 2011

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou speciální podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu základní školy speciální a jeho souladu s právními předpisy a Rámcovým vzdělávacím programem pro obor vzdělání základní škola speciální podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Inspekční činnost je zaměřena na žáky vzdělávající se v oborech vzdělání 79-01-B/001 Pomocná škola a 79-01-B/01 Základní škola speciální.

Aktuální stav školy

Základní škola Hlučín, Gen. Svobody 8, příspěvková organizace sdružuje základní školu a školní družinu.

Činnost základní školy (dále jen „škola“) je zaměřena na poskytování vzdělání a základů vzdělávání žákům s mentálním postižením, vytváří podmínky i pro žáky s kombinovaným postižením.

Škola realizuje vzdělávání žáků podle

- dobíhajícího vzdělávacího programu Zvláštní škola v pátém ročníku,
- dobíhajícího vzdělávacího programu Pomocná škola v třetím, šestém, osmém a devátém ročníku,
- školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání pro žáky s lehkým mentálním postižením (ŠVP ZV LMP) vypracovaného podle Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání (RVP ZV) a podle přílohy upravující vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením (LMP) v prvním, druhém, třetím, čtvrtém, šestém, sedmém, osmém a devátém ročníku,
- školního vzdělávacího programu pro základní školu speciální (ŠVP ZŠS) vypracovaného podle Rámcového vzdělávacího programu pro obor vzdělání základní škola speciální (RVP ZŠS) v prvním a sedmém ročníku.

Nejvyšší povolený počet žáků školy je 138. K termínu inspekční činnosti ji navštěvovalo 59 žáků v sedmi třídách, využito bylo 43 procent její kapacity.

Budova školy se nachází v klidnější části města, v letech 1999 - 2000 prošla zásadní rekonstrukcí, je uzpůsobena pro potřeby speciálního vzdělávání. Výtahová plošina do prvního nadzemního podlaží umožňuje přístup a pohyb imobilním žákům. Od poslední inspekce (2009) došlo ke zlepšení materiálního zázemí pro vzdělávání. Nově byly vybaveny odborné učebny výtvarné výchovy, pracovní výchovy dívek a školní cvičné kuchyně, byla zakoupena keramická pec, interaktivní tabule, kamera, fotoaparát, přenosné počítače - notebooky. Tři třídy byly vybaveny novým školním nábytkem.

Výuka probíhá v účelně vybavených kmenových a odborných učebnách – v počítačové učebně a učebně praktických činností (cvičná kuchyně, dílna pro pracovní vyučování, keramická dílna). Součástí školního objektu je i skleník s přilehlou pracovním. Prostor školy působí příjemně, chodby a další prostory zdobí výtvarné práce žáků a květiny. Učebny školy jsou vybaveny výškově vhodnými lavicemi a židlemi. Zázemí pro výuku tělesné výchovy, pracovní výchovy a další pohybové a relaxační aktivity žáků poskytuje gymnastický sál, školní dvůr a zahrada s travnatým hřištěm.

Vzdělávání zajišťuje 12 vyučujících, z nichž dvě učitelky vykonávají souběžně se svým učitelským úvazkem funkci asistentky pedagoga a dále dvě vychovatelky školní družiny.

Hodnocení hlavních výsledků vzdělávání ve vztahu k ŠVP

Škola dostatečně informuje o své vzdělávací nabídce, zejména prostřednictvím dobře zpracovaných internetových stránek, na pravidelných třídních schůzkách, dnech otevřených dveří, při individuálních konzultacích s třídními učiteli, akcích pořádaných školou, dále prostřednictvím regionálního tisku (Hlučínské noviny). Při přijímání ke vzdělávání si škola neklade žádné požadavky na mobilitu apod., přijímá děti s různými druhy postižení, vytváří rovné podmínky, dodržuje ustanovení příslušných právních předpisů. Rodiče se na chodu školy podílejí zvláště prostřednictvím zástupců ve školské radě.

Ve spolupráci s místně příslušnými speciálně pedagogickými centry (SPC) a pedagogicko-psychologickými poradnami (PPP) jsou identifikováni, evidováni a následně odpovídajícím způsobem vzděláváni žáci se speciálními vzdělávacími potřebami. Ve školním roce 2010/2011 je podle ŠVP ZŠS a dobihajícího vzdělávacího programu Pomocná škola vzděláváno deset žáků s mentálním postižením a více vadami. Žáci, kteří nemohou vzhledem ke svému tělesnému nebo smyslovému postižení a dalšímu zdravotnímu oslabení plnit požadavky vzdělávacích programů v plném rozsahu, jsou vzděláváni podle individuálních vzdělávacích plánů (IVP), v tomto školním roce je podle IVP vzděláván jeden žák.

Inspekční hospitace byly realizovány ve dvou třídách se žáky se středně těžkým mentálním postižením. Struktura vyučovacích hodin odpovídala mentálním schopnostem žáků. Významným nástrojem úspěšnosti je práce s individuálními možnostmi každého jedince. Vyučující zařazují přiměřené formy práce, využívají vhodné pomůcky k usnadnění zvládnutí učiva a umožňují žákům samostatně se vyjadřovat. Veškerá činnost je provázena neustálou motivací a hodnocením výsledků. Pochvala se stává motivujícím prostředkem po každé ukončené práci i během jejího plnění. Výchovně vzdělávací proces je charakteristický činnostním učením. Nástavbou pro žáky je získávání sociálních vztahů.

Oblast prevence sociálně patologických jevů (SPJ) koordinuje školní metodička prevence, opírá se o zpracovanou dokumentaci (*Minimální preventivní program pro školní rok 2010/2011*). K úspěšnému provádění prevence přispívá dobrá spolupráce s rodiči, nabídka zájmové činnosti (šest zájmových útvarů) a volnočasových aktivit. O výchovných problémech jsou prostřednictvím žakovských knížek ihned informováni zákonní zástupci žáků. Závažnější problémy řeší ředitelka školy a výchovná poradkyně se žáky ve třídách, popř. individuálně; jednájí také s jejich zákonnými zástupci.

Ve škole je vytvářeno bezpečné prostředí a příznivé klima pro vzdělávání žáků. Pravidelně a prokazatelným způsobem jsou seznamováni s bezpečnostními riziky, včetně předcházení úrazům. K preventivním akcím patřila ve sledovaném období zejména cvičení v přírodě zaměřená též na ochranu člověka za mimořádných situací a dopravní soutěž. Funkcí školního zdravotníka byly pověřeny dvě pracovnice. Audit bezpečnosti a ochrany zdraví byl zadán externímu expertovi. Kontrolu z hlediska své odbornosti provedl též smluvní lékař školy. V knize úrazů je ve sledovaném období zachyceno čtyři až šest běžných úrazů ročně, jeden je vykázán jako registrovaný. Škola účelně využívá dané prostorové podmínky, bezpečnost školních prostor dosahuje obvyklého standardu.

Hodnocení předpokladů školy podle požadavků školského zákona

Vzdělávací nabídka školy odpovídá podmínkám jejího zařazení do školského rejstříku. Ve škole se vyučuje dle ŠVP vycházejícího z přílohy RVP ZV, upravujícího vzdělávání žáků s LMP, dle ŠVP pro obor vzdělávání základní škola speciální a podle dobíhajících vzdělávacích programů Zvláštní školy a Pomocné školy. Obsahy vzdělávacích oborů jsou zaměřeny na specifické požadavky žáků s mentálním postižením, zohledňují práci žáků se souběžným postižením více vadami a s poruchami autistického spektra. ŠVP ZŠS s platností od 1. 9. 2010 je zpracován podle požadavků školského zákona a v požadované struktuře dané příslušným RVP ZŠS. Na svém jednání se k němu vyjádřili členové školské rady. Vychází z reálných podmínek a možností školy, zohledňuje potřeby a možnosti žáků se SVP. Počínaje školním rokem 2010/2011 jsou do ŠVP začleněny prvky etické a sexuální výchovy. Pro žáky se středně těžkým mentálním postižením využila škola disponibilní hodiny na 1. stupni (1. – 6. ročník) k posílení výuky vzdělávací oblasti člověk a svět práce (1 hodina) začlenění předmětů speciálně pedagogické péče (logopedie a zdravotní tělesné výchovy – celkem 9 hodin). Na 2. stupni (6. – 10. ročník) jsou posíleny vzdělávací oblasti umění a kultura (4 hodiny), člověk a svět práce (3 hodiny) a pokračuje zařazení předmětů speciálně pedagogické péče (4 hodiny), které učební plán 2. stupně doplňují a přispívají k obohacení výuky a rozvoje osobnosti žáka. Učební plán pro vzdělávání žáků se středně těžkým mentálním postižením a souběžným postižením více vadami byl posílen ve vzdělávacích oblastech umění a kultura (10 hodin) a opět doplněn o předmět speciálně pedagogické péče – logopedii (10 hodin).

Ředitelka školy je ve funkci od roku 1993. Splňuje požadavky pro výkon funkce a plní právní povinnosti vyplývající z příslušných ustanovení školského zákona. Absolvovala studium pro ředitele škol a řadu dalších vzdělávacích kurzů. Zpracovala *Koncepci rozvoje školy*, ve které uvádí priority v další činnosti školy, k postupnému zkvalitňování všech jejích oblastí.

Pedagogický sbor školy je stabilní. V době inspekční činnosti zajišťovalo vzdělávání dvanáct pedagogických pracovníků, z nichž dvě učitelky vykonávají souběžně se svým učitelským úvazkem funkci asistentky pedagoga. Dvě vyučující zatím nesplňují kvalifikační předpoklady, ale obě zahájily potřebné vysokoškolské studium učitelství, resp. studium speciální pedagogiky.

Akcí dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků (DVPP) se účastní všichni pedagogičtí pracovníci. Ve sledovaném období byly prioritami DVPP akce orientované na vzdělávání v metodice výuky žáků se SVP, prevenci sociálně patologických jevů, environmentální vzdělávání a jazykovou vybavenost vyučujících.

Ředitelka školy spolupracuje se školskou radou. Účastní se jednání, informuje o činnosti školy a přijímá opatření na základě jejích podnětů. Zákonné zástupce žáků pravidelně informuje o výsledcích vzdělávání žáků. Školní poradenství zabezpečuje výchovná poradkyně spolu se školní metodičkou prevence SPJ a třídními učiteli. Při péči o potřebné žáky spolupracuje škola se školskými poradenskými zařízeními v regionu (především SPC Srdce v Opavě a pobočkou PPP v Hlučíně) a dětskými lékaři, jakož i s odborem sociálních věcí a zdravotnictví v Hlučíně. Spolupráce s řediteli a výchovnými poradci základních škol v Hlučíně a v okolí je zaměřena především na případy přestupů žáků. Žáci mají k dispozici „schránku důvěry“. Při vytváření vzdělávací nabídky škola spolupracuje se školskou radou, zřizovatelem, místním hasičským sborem a hasičským záchranným útvarem, Ústavem sociální péče Hlučín, zařízením Klokánek Dolní Benešov. Nezanedbatelná je spolupráce s městskou knihovnou a místní organizací Červeného kříže.

V oblasti informačních a komunikačních technologií škola využívá jednu interaktivní tabuli, dva datové projektory, v počítačové učebně slouží při výuce 12 žákovských osobních počítačů připojených k internetu. Učitelé při výuce používají přenosné počítače – notebooky.

Finanční předpoklady školy byly hodnoceny na základě ekonomických a výkonových ukazatelů za roky 2008 až 2010. Škola ve sledovaném období hospodařila především s finančními prostředky poskytnutými ze státního rozpočtu a s příspěvkem na provoz z rozpočtu zřizovatele. Poskytnuté finanční prostředky státního rozpočtu škola použila zejména na platy a související zákonné odvody, na učební pomůcky, základní školní potřeby a DVPP. Dotace ze státního rozpočtu činily v průměru 85 procent celkových ročních neinvestičních výdajů školy. Dotace zřizovatele na provoz činily v průměru 12 procent celkových ročních neinvestičních výdajů školy.

Budova je ve vlastnictví zřizovatele, škole je svěřena do správy. Běžnou drobnou údržbu a opravy neinvestičního charakteru zajišťuje škola z prostředků na provoz poskytnutých zřizovatelem.

V roce 2008 až 2010 nebyly škole přiděleny finanční prostředky od zřizovatele na investice. Ve sledovaném období škola použila své vlastní investiční zdroje k opravě skleníku a obkladů, omítek a podlahy v dílně a učebně, malování a převložkování komínu kotelny.

Výdaje na učebnice, učební pomůcky a základní školní potřeby v roce 2010 oproti roku 2008 a 2009 klesly. Na DVPP škola vynakládá prostředky pouze ze státního rozpočtu.

Škola obdržela další zdroje financování, a to v rámci rozvojových programů vyhlašovaných MŠMT (v roce 2008 a 2009 na zvýšení nenárokových složek platů a motivačních složek mezd pedagogických pracovníků, na environmentální výchovu pro školy a program protidrogové politiky, v roce 2009 na posílení úrovně odměňování nepedagogických pracovníků, na financování školních potřeb pro žáky 1. ročníků základního vzdělávání a v roce 2010 na vybavení škol pomůckami kompenzačního a rehabilitačního charakteru pro žáky se zdravotním postižením). Škola se zapojila do projektu *EU – Peníze školám*.

Škola průběžně provádí autoevaluaci. Realizuje pravidelná dotazníková šetření pro rodiče i žáky s cílem zjištění spokojenosti žáka se SVP ve škole a odstranění případných problémů (*Dotazník pro rodiče školní rok 2009/2010, Klima školy – dotazník pro žáky červen 2010*). Vedení školy zpracovalo *Vlastní hodnocení za školní rok 2007/2008* a *Návrh struktury vlastního hodnocení na období 2008 - 2011*. Vnitřní kontrolní mechanismy jsou funkční, řídí se plánem kontrol a hospitací při stanovení četnosti kontrol dle organizačního řádu. Sledované oblasti jsou pro jednotlivé měsíce školního roku jasně stanoveny.

Informační a komunikační systém je funkční. Vyučující sledují informace ve sborovně, komunikují elektronickou poštou i telefonicky. Úroveň komunikace se zákonnými zástupci žáků odpovídá potřebám školy, vyučující a zákonní zástupci upřednostňují osobní setkání.

Závěry, celkové hodnocení školy

Škola poskytuje vzdělávání v souladu s platnými učebními dokumenty a v souladu s rozhodnutím o zařazení do rejstříku škol a školských zařízení.

Škola při vzdělávání žáků respektuje zásady a cíle školského zákona, zejména rovný přístup ke vzdělání. Dodržuje stanovená pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků.

Funkční organizace výuky a metodické dovednosti učitelů podporují rozvoj klíčových kompetencí žáků. Systematická práce ředitelky provázená prací vyučujících vede k vytváření pozitivního vzdělávacího klimatu.

Škola zajišťuje bezpečnost a ochranu zdraví žáků.

Finanční zdroje, které měla škola ve sledovaném období k dispozici, byly dostatečné k zabezpečení ŠVP.

Příloha inspekční zprávy

Seznam dokladů a materiálů, o které se inspekční zjištění opíralo.

Poučení

Podle § 174 odst. 13 školského zákona může ředitel školy/školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Moravskoslezský inspektorát, Maticní 20, 702 00 Ostrava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.t@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v Moravskoslezském inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

V Ostravě dne 21. června 2011

razítko

Mgr. Rostislav Galia, školní inspektor

Rostislav Galia v. r.

RNDr. Libor Kubica, školní inspektor

Libor Kubica v. r.

Mgr. Vladislav Vančura, školní inspektor

Vladislav Vančura v. r.

Bc. Jaroslava Sivková, kontrolní pracovnice

Jaroslava Sivková v. r.

Datum a podpis ředitelky školy/školského zařízení potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

V Ostravě dne 23. června 2011

razítko

Mgr. Marcela Vyhlídalová, ředitelka

Marcela Vyhlídalová v. r.

Připomínky ředitelky školy

Datum	Text
7. 7. 2011	Připomínky nebyly podány.